

кодифікується [3, с. 550].

Виходячи з наведеного, можна зазначити, що не дарма договори франчайзингу називають особливим видом та навіть відносять до окремого інституту. Дана тематика досить складна і потребує глобальнішого правового регулювання, ніж те, що законодавець дає нам зараз. На прикладі зарубіжних країн, таких як Німеччина, США та Великобританія, у яких франчайзинг грає провідну роль для економічного зростання, ми маємо змогу створити доступне та достойне правове регулювання даної юридичної сфери.

Література

1. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.
2. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. – 5-те вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 600 с.
3. Антошкіна В. К. Проблеми правового регулювання договору франчайзингу / В. К. Антошкіна, Г. В. Ключко. – С. 549-553.
4. Сучков А. В. Ефективність франчайзингу як інструменту інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості: автореф. дис. ... канд. екон. наук / А. В. Сучков; Нац. ун-т х. технологій. – К., 2010. – 20 с.

УДК 346:33.025.28 (43.2)

Рябова К. О., к.ю.н.,
Нестула Є. Ю., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА

Приватизація державного майна стала одним з наріжних каменів соціально-економічних реформ в Україні. Її роль у формуванні підвалин багатокладної економіки, створення критичної маси ефективних приватних власників є незаперечною. Проте завдання приватизації досить часто звужуються до суто фіскальних, а непослідовність та непрозорість приватизаційних процесів, їх значна політизація надають підґрунтя для неоднозначної оцінки з боку експертів, політиків, представників громадянського суспільства, створюють передумови для політичного протистояння, що, зрештою, перешкоджає формуванню коректної приватизаційної стратегії.

Однією з ключових проблем у приватизаційній сфері є неузгодженість стратегічних цілей та завдань приватизації з концепцією здійснення економічних реформ, орієнтирами соціального розвитку, завданнями становлення інноваційно-інвестиційної моделі розвитку.

Поняття приватизації правомірно трактувати в економічному і правовому значеннях.

В економічному значенні приватизація – це переведення державного майна з державної у приватну або колективну власність. Таким чином, економічна суть приватизації полягає в заміні економічних відносин державної власності на засоби виробництва на відносини приватної або колективної власності.

У правовому значенні поняття «приватизація» розкривається у ст. 1 Закону України «Про приватизацію державного майна», де характеризується як «платне відчуження майна, що перебуває у державній власності, у тому числі разом із земельною ділянкою державної власності, на якій розташований об'єкт, що підлягає приватизації, на користь фізичних та юридичних осіб, які можуть бути покупцями відповідно до цього Закону, з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів для здійснення структурної перебудови національної економіки».

В юридичному контексті приватизація – це майнова угода між суб'єктами приватизації, змістом якої є платне, частково платне або безоплатне відчуження державного майна.

Отже, основним змістом приватизації є перетворення відносин власності й передавання (продаж, відчуження іншим способом) державних підприємств та інших майнових об'єктів у власність юридичних і фізичних осіб.

Основні цілі приватизації в Україні визначені вітчизняним законодавством і полягають у такому: зміна відносин власності на засоби виробництва з метою їх якісного відтворення та ефективного використання; створення прошарку недержавних власників як основи багатокладної соціально орієнтованої економіки; підвищення ефективності виробництва та мотивації до праці; структурна перебудова економіки; стабілізація економічного становища; розвиток конкуренції та обмеження монополізму; залучення іноземних інвестицій [2].

Для підвищення ефективності процесу приватизації в Україні на її сучасному етапі пропонується.

1. Заборонити проведення приватизаційних конкурсів з одним учасником або групою пов'язаних осіб (як це відбулося з «Укртелекомом»), що унеможливить «адресну» приватизацію та забезпечить реальну конкуренцію за об'єкти. Для цього пропонується виключити із Закону України «Про приватизацію державного майна»: - ч. 3 ст. 16, згідно з якою «у разі якщо для участі в аукціоні, конкурсі з продажу об'єкта приватизації подано заяву від одного покупця, зазначений об'єкт може бути проданий безпосередньо такому покупцеві за запропонованою ним ціною, але не нижче початкової ціни».

2. Усунути можливості для продажу об'єктів приватизації за

заниженими цінами. Для цього пропонується ч. 4. ст. 16 Закону України «Про приватизацію державного майна» викласти у такій редакції: «у разі якщо об'єкт, що пропонувався для продажу на аукціоні, конкурсі, не продано, державний орган приватизації може прийняти рішення про продаж такого об'єкта на аукціоні за методом зниження ціни (крім контрольного пакета акцій об'єктів групи Г), під час проведення якого можливе зменшення початкової ціни об'єкта. Ціна продажу об'єкта на аукціоні за методом зниження ціни не може бути нижчою вартості чистих активів, які припадають на одну акцію, визначеної на основі Міжнародних стандартів фінансової звітності» [5].

Для запобігання розвитку негативних ефектів постприватизаційної діяльності підприємств необхідно насамперед розглянути необхідність запобігання в ході приватизації та санації підприємств руйнуванню соціальної інфраструктури та надмірно різкому перерозподілу соціального навантаження на місцеві бюджети, уникнення зловживання новими власниками монопольним становищем, запровадження системи екологічного аудиту в передприватизаційний та екологічного контролю у постприватизаційний періоди тощо.

Підвищення ефективності управління підприємствами, які знаходяться в державній власності. Для компаній, які включено до Програми приватизації, це має забезпечити збереження та підвищення ринкової вартості, а водночас - належне виконання їх стратегічних функцій у передприватизаційний період, а для компаній, які передбачено залишити в держвласності - забезпечити ефективне і стабільне функціонування в ринковому середовищі.

Реалізація «нової хвилі» приватизації у 2018-2020 рр. можлива лише за умови вирішення зазначених системних проблем. Це має стати одним з визначальних завдань уряду вже у найближчій перспективі.

Література

1. Про приватизацію державного майна: Закон України від 04.03.1992 № 2163-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 24. – Ст. 348.

2. Биков Р. Ю. Ефективність приватизації державного майна в Україні / Р. Ю. Биков // Державне управління: удосконалення та розвиток [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua>

3. Блага В. В. Приватизація державного майна як шлях виходу з кризи / В. В. Блага, І. Ю. Марченко, Г. Ю. Кобзарєва // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 10. – С. 140-143.

4. Про проблеми прискорення завершального етапу приватизації в Україні та шляхи їх вирішення / Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ief.org.ua/?p=4853>.